ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΕΝΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΑΡ ΤΟΥ 1825

Τοῦ Κέμητος ΓΚΙΟΥΖΕΠΕ ΠΕΚΚΙΟ

Μιά ἐνδιαφέρουσα συνδιάλεξις μεταξύ τοῦ στρατηγοῦ Ρὸς καὶ τοῦ Κώστα Μπότσαρη. Τί εἶπε ὁ Μπότσαρης γιά τὸν Καραϊσκάκη. Ἡ λατρεία τῶν Σουλιωτῶν πρὸς τὸν Καπετάνιο τους. Οἱ Σουλιῶτες. Λεβέντες, ἡρωϊκοί, ὡραῖοι, οἱ πιὸ ὑπέροχοι πολεμισταὶ τοῦ κόσμου. Πῶς ντύνονται. Λερὴ φορεσιὰ καὶ ἀπαστράπτοντα ὅπλα. Πῶς πολεμοῦν, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ε΄.

Ἔγινε μιὰ μακρὴ διακοπὴ καὶ κατόπιν ὁ στρατηγὸς Ρὸς εἶπε στὸν Κώστα Μπότσαρη :

ΡΟΣ.— Ὁ θάνατος τοῦ ἀδελφοῦ σας, Μάρκου Μπότσαρη, ἔκαμε κατάληψι στὴν Εὐρώπη.

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Ὁ Μάρκος σκοτώθηκε γιὰ τὴν πατρίδα. Μακάρι ἔτσι νὰ πεθάνουμε κι' ὅλοι ἐμεῖς !

ΡΟΣ.— Ὅταν βαφτίζετε τὰ παιδιά σας στὸ Σοῦλι, τί ὀνόματα τοὺς δίνετε ; Προτιμᾶτε τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξων ἀρχαίων Ἑλλήνων ;

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Δὲν κάνει τὸ ὄνομα τοὺς ἥρωας, στρατηγέ, ἀλλὰ ἡ καρδιά.

ΡΟΣ.— Ποιὰ εἶνε ἡ γνώμη σας γιὰ τὸν Καραϊσκάκη ;

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Ὁ Καραϊσκάκης εἶνε τίμιο καὶ καλὸ παλληκάρι. Ξέρει νὰ πολεμᾶ καὶ νὰ προσφέρη ἀκόμα ἄπειρες ὑπηρεσίες στὴν πατρίδα.

ΡΟΣ.— Πέστε μου, καπετάνιε... Θέλετε νἄρθῃ βασιλιᾶς στὴν Ἑλλάδα ;

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Ναί, νομίζω ὅτι στὶς σημερινὲς περιστάσεις χρειάζεται βασιλιᾶς στὴν πατρίδα μας. Θὰ τῆς ἔκανε καλό.

ΡΟΣ.— Γιατὶ ἐγκαταλείψατε τὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο, οἱ Σουλιῶτες κ' οἱ Ρουμελιῶτες ; Εἴσαστε δυσαρεστημένοι μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως;

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Ὄχι. Δὲν ἔχουμε τίποτα μὲ τὸν κ. Κοιντουριώτη. Θέλουμε νὰ γυρίσουμε στὴ Ρούμελη, γιατὶ μάθαμε ὅτι οἱ Τοῦρκοι πρόκειται νὰ εἰσβάλοιν στὴ δυτικὴ Ἑλλάδα καὶ νὰ χτυπήσουν τὸ Μεσολόγγι.

ΡΟΣ.— Αὐτὸ ποὺ λέτε δὲν εἶν' ἀρκετὴ δικαιολογία, καπετάνιε. Μὲ τὴν ἀποχώρησί σας θὰ παραλύσῃ ἡ πειθαρχία στὸ στράτευμα. Ἀπειθήσατε στὸν ἀρχηγὸ τῆς Κυβερνήσεως. Θ' ἀναλάβαινα λοιπὸν εὐχαρίστως, ἂν θέλατε, νὰ μεσολαβήσω νὰ ξαναγίνῃ εἰρήνη ἀνάμεσό σας. Ἂν σεῖς, ὁ Μπότσαρης, φανῆτε πειθαρχικὸς κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ σᾶς μιμηθοῦνε.

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Δυστυχῶς, στρατηγέ, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ πειὰ τίποτα. Πρέπει νὰ πᾶμε στὴ Ρούμελη. Τὰ σπίτια μας, κ' οἱ δικοί μας κινδυνεύουν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Δυσαρεστήθηκε βέβαια ὁ Κοιντουριώτης γιὰ τὴν ἀποχώρησί μας, μὰ ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Μαζύ του δὲν ἔχουμε τίποτα. Κι' ἂν δεχτῶ ὅμως νὰ μείνω ἐγὼ στὸ Μωρηᾶ, τὰ παλληκάρια μου θὰ φύγοιν καὶ θὰ πᾶνε νὰ γλυτώσουν τὶς φαμίλιες τους. Ἔτσι θὰ μείνω μόνος μου καὶ μονάχος δὲν μπορῶ νὰ ὠφελήσω κανένα.

ΡΟΣ.— Ἀφοῦ εἴσαστε ἀποφασισμένος νὰ φύγετε, δῶστε μου τοὐλάχιστον τὸ λόγο σας ὅτι θὰ μείνετε φίλος, παντοτεινὸς φίλος τοῦ Προέδρου καὶ εὐπειθὴς στὴν Κυβέρνησι τῆς πατρίδος σας.

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.— Ὁρκίζουμαι πῶς δὲν ἔχω κανένα πάθος κατὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κι' ὅτι θὰ μείνω παντοτεινὸς σου φίλος !

* * *

Ὁ Κωνσταντῖνος Μπότσαρης εἶνε τὸ εἴδωλο τῶν στρατιωτῶν του. Στὴ μάχη τῆς 19ης Ἀπριλίου τὰ παλληκάρια του τὸν ἔσωσαν μὲ προφανῆ κίνδυνο τῆς ἴδιας των ζωῆς. Εἶχε γκρεμιστεῖ ἀπὸ τὸ ἄλογό του καὶ θὰ αἰχμαλωτιζόταν ἄφευκτα ἀπὸ ἕναν Αἰγύπτιο ἀξιωματικό, ἂν δὲν ἐπενέβαιναν ἀστραπιαίως οἱ στρατιῶτες του. Σὲ μιὰ στιγμὴ σχημάτισαν μπροστά του ἕνα εἶδος προχώματος καὶ ἄρχισαν νὰ ὑποχωροῦν μαζὺ μ' αὐτόν, πολεμῶντας ὁλόενα μὲ τοὺς ἐχθρούς, ποὺ τοὺς κυνηγοῦσαν λυσσαλέοι. Δεκαεφτὰ Ἕλληνες ἔμειναν ἐκεῖνη τὴν ὥρα νεκροὶ στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀλλὰ ἡ ἀπώλεια τόσων γενναίων ἀντισταθμίστηκε μὲ τὴ σωτηρία τοῦ ἀρχηγοῦ. Ὅταν βρεθῆκαν σὲ μέρος ἀσφαλές, τὰ παλληκάρια παρατήρησαν ὅτι μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἔλειπαν κι' ἕξη ἀδερφιά, συγγενεῖς ὅλοι τοῦ Μπότσαρη, ποὺ σκοτώθηκαν γιὰ νὰ σώσουν τὴ ζωὴ ἐκείνου καὶ τὴν τιμὴ τῶν Σουλιωτῶν.

Ὁ Τσοπανάκος

Ἅμα ἔφτασε ἡ στιγμὴ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, ὁ Μπότσαρης μᾶς φίλησε στὸ στόμα. Ὁ ἀσπασμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖ στὴν Ἑλλάδα τὴν τρυφερώτερη φιλική ἐκδήλωσι.

Ὅταν γυρίσαμε στὴν Τρίπολι, γινόταν ἐκεῖ ἡ κηδεία ἑνός, Κάβα ὀνομαζομένου. Κατάγοταν ἀπὸ τὴ Δημητσάνα, λέγοταν κοινῶς Τσοπανάκος καὶ ἦταν αὐτοσχέδιος ποιητής. Καμπούρης καὶ πανάσχημος, γύριζε στὰ στρατόπεδα τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀπήγγελε τὰ τραγούδια του. Θὰ γράψω γι' αὐτὸν καὶ παρακάτω.

* * *

Πρέπει τώρα νὰ σημειωσω, ὅτι οἱ Ρουμελιῶτες καὶ οἱ Σουλιῶτες εἶνε οἱ ὡραιότεροι καὶ εὐρωστότεροι ἄνδρες ποὺ εἶδα ὡς τώρα στὴ ζωή μου. Ἔχουν χαλκόχρωμη ἐπιδερμίδα, καμμένη ἀπὸ τὸν ἥλιο, στήθη πλατειὰ καὶ πλούσια κυματιστὰ μαλλιά. Οἱ περισσότεροι ἀτ' αὐτοὺς γεννιοῦνται καὶ πεθαίνουν στρατιῶτες. Ἀπὸ παιδιὰ ἀκόμα, συνηθίζουν νὰ φοροῦν σπαθὶ καὶ πιστόλια, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποχωρίζονται ποτέ.

Ὅπως καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἀγωνισταί, εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ προμηθεύωνται μόνοι των τὰ ὅπλα καὶ τὴν ἐνδυμασία τους. Ἡ μισθοδοσία τους συνίσταται σὲ δώδεκα παράδες καθημερινῶς γιὰ τροφὴ καὶ σὲ εἰκοσιπέντε γρόσια κατὰ μῆνα γιὰ τὶς ὑπόλοιπες δαπάνες των. Δὲν ἔχουν οὔτε σκηνές, οὔτε κρεββάτια, οὔτε καλύμματα. Ἀντὶ κλίνης, μεταχειρίζονται τὴν καπότα, ἀντὶ προσκεφάλου μιὰ πέτρα καὶ ἀντὶ σκεπάσματος τὸν ξάστερο οὐρανό.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐκστρατείας, οὔτε γδύνονται, οὔτε ἀλλάζοιν πουκάμισο ποτέ. Ἑπομένως εἶνε ὑπερβολικὰ ἀκάθαρτοι. Ἀντιθέτως, τὰ ὅπλα τους βρίσκονται πάντα καθαρὰ καὶ λάμπουν. Ἡ πρώτη τους φροντίδα, ἅμα ξυπνήσουν, εἶνε νὰ πάροιν τὰ ὅπλα τους καὶ νὰ τὰ περιποιηθοῦν μὲ ἀληθινὴ στοργή. Ὡραία καὶ πολυτελῆ καθὼς εἶνε αὐτά, ἀπαστράττοντα ἀτ' τὸ χρυσάφι καὶ τ' ἀσημι, ἀποτελοῦν χτυπητὴ ἀντίθεσι πρὸς τὰ κατάμαυρα ἀτ' τὴ λέρα πουκάμισά τους.

Εἶνε ὠμορφοκαμωμένοι καὶ εὔσωμοι, ρωμαλέοι σὰν λιοντάρια καὶ εὐκίνητοι σὰν κατσίκια. Τὸ παράστημά τους, τὸ βάδισμά τους ἔχει ἕνα ἀπερίγραπτο μεγαλεῖο. Πολεμοῦν πάντα σκορπισμένοι, διαλέγοντας ὁ καθένας τὴν κατάλληλη θέσι. Τοποθετοῦνται συνήθως πίσω ἀπὸ πέτρες καὶ καθίστανται ἔτσι σχεδὸν ἀπρόσβλητοι, ἐνῶ συγχρόνως γεμίζουν κι' ἀδειάζοιν τὰ ὅπλα τους.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : *Ἡ συνέχεια.*

ἀπὸ ἕναν συνομήλικό του. Ἐπῆρε καὶ μιὰ χρυσῆ καδένα δανεικιὰ καὶ ἐκρέμασε ἔξω ἀπὸ τὴν τσέπη τὸ ρολόγι γιὰ νὰ φαίνεται, «νὰ ἰδοῦνε ὅτι ἔχει καὶ ρολόγι» !...

— Ἠξηυγηνίστ'κι τοὺ πιδί, μαθές !

Κρατοῦσε μάλιστα καὶ δεύτερο ζευγάρι γάντια στὰ γαντοφορεμένα χέρια του καὶ μαντῆλι στὴν τσέπη—ὅλα δανεικὰ καὶ λουλούδια στὴ μπουτονιέρα του.

— Οὔρ πῶς ἔγινε οὐ Γιώργους !

Σὲ λίγο καιρὸ ἔπαψε νὰ εἶνε καὶ Γιῶργος, ἔγινε «Τζὼρτζ» ἐπὶ τὸ ἀμεριακανικότερον καὶ ἄρχισε νὰ συμβουλεύῃ τὸ σπίτι του καὶ τὸ χωριό του.

Οἱ δικοί του πάλι τίποτε δὲν ἔκαναν, χωρὶς νὰ τὸν συμβουλευτοῦνε. *«Νὰ σμίξουμε τὰ πρόβατα μὲ τοῦ γέρο-Μήτρου. Τί λὲς ἐσὺ ποὺ ξέρεις καλὰ τὸν κόσμο στὴν Ἀμερική ;»*

«Νὰ σπείρουμε πεπόνια ἢ καλαμπόκι στὸ χωράφι ;»

«Γαλάζια νὰ φκιάσουμε ποδιὰ στὴν Ἀνθοῦλα ἢ μελιτζανιά ;»

— «Τὸ λέει οὐ Γιώργους ;»

— « Οὐ Γιώργους ἔτσι ἰέγραψι !»

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.